

ECONOMIA DE L'EMPRESA**CONCRECIÓ DELS OBJECTIUS I CONTINGUTS DEL CURRÍCULUM PER A LES PAU
CURS 2018-2019****INTRODUCCIÓ**

L'objectiu d'aquest document és el de concretar el contingut que, d'acord amb el que s'estableix al DOGC núm. 5183, Decret 142/2008 de 15 de juliol, serà objecte d'avaluació en les proves PAU d'accés a la Universitat.

La directriu que emmarca aquesta actuació és la necessitat de que l'alumne percebi clarament que l'empresa és una realitat bàsica i fonamental en el sistema econòmic i en el sistema d'organització social en el que en el futur s'integrarà, sigui com a treballador, sigui com empresari, i que, per això, ha de conèixer com s'organitza i com funciona la dimensió empresarial.

FINALITAT DE LA PROVA

La finalitat de la prova d'accés a la Universitat en la matèria d'Economia de l'Empresa és la de constatar el grau de comprensió, i per tant la capacitat d'interpretació i d'utilització, per part de l'alumne, dels principals conceptes relacionats amb l'àmbit empresarial.

ESTRUCTURA DE LA PROVA

La següent taula desagrega els continguts inclosos a l'esmentat DOGC, per al segon curs d'aquesta matèria, en quatre blocs, especificant el pes relatiu aproximat que cadascun d'ells tindrà dins de la puntuació total de les proves.

BLOCS DE CONTINGUTS. 2n CURS	% SOBRE LA NOTA GLOBAL DE LA PROVA
1. La informació econòmica i financera a l'empresa	30%
2. Gestió financera	30%
3. Direcció estratègica i creixement empresarial	20%
4. El projecte empresarial	20%

La prova consta de 6 exercicis dels quals l'alumne n'haurà de respondre 5:

1. Un exercici del Bloc 1: (2 punts).
2. Un exercici del Bloc 2 (2 punts).
3. Un exercici barrejat del Bloc 1 i 2 (2 punts).
4. Un exercici del Bloc 3 (2 punts).
5. Un exercici del Bloc 4 (2 punts).
6. Un exercici consistent en preguntes test de tots els quatre blocs (2 punts).

CONTINGUTS (segons DOGC)	CRITERIS D'AVALUACIÓ (DOGC)	CONTINGUTS AVALUABLES
BLOC 1. La informació econòmica i financera a l'empresa	1, 2 i 3	✗ La comptabilitat: concepte i objectius. ✗ El patrimoni empresarial: concepte, masses patrimonials d'actiu i de passiu. ✗ La partida doble i la normativa comptable. ✗ El cicle comptable. Concepte i fases. ✗ Concepte i objectius de l'anàlisi d'estats financers. Confecció dels comptes anuals. ▪ Classificació del Balanç de Situació en masses patrimonials (veure annex 1). ▪ Estructura del compte de Pèrdues i Guanys (veure annex 2). ✗ Concepte, càlcul i interpretació de fons de maniobra, actiu corrent, passiu corrent, actiu no corrent i recursos permanents. ✗ El cicle d'explotació. Càlcul i interpretació del període mitjà de maduració (econòmic i financer) (veure annex 3), en relació amb el capital circulant mínim. ✗ Anàlisi financera: càlcul i interpretació de les ràtios de disponibilitat, tresoreria, liquiditat, solvència (o garantia), endeutament i estructura del deute (veure annex 4). ✗ Anàlisi econòmica: càlcul i interpretació de la rendibilitat econòmica, la rendibilitat financera, la rendibilitat de les vendes (veure annex 5). ✗ La verificació comptable: la auditoria. Concepte i tipologia.
BLOC 2. Gestió financera	4, 5	✗ Estructura econòmica i financera de l'empresa i classificació dels principals fonts de finançament: ▪ Fonts de finançament propi: capital, reserves i amortitzacions. ▪ Fonts de finançament aliè: préstecs, emprèstits, lísing, pòlissa de crèdit, crèdit comercial o de proveïdors, descompte d'efectes, facturatge i <i>renting</i>. ✗ Concepte i tipologies d'inversió. ✗ Mètodes de selecció d'inversions estàtics. Càlcul i interpretació del període de recuperació (<i>payback</i>). ✗ Mètodes de selecció d'inversions dinàmics. Càlcul i interpretació del VAN (Valor Actual Net) i interpretació de la TIR (Taxa Interna de Rendibilitat).
BLOC 3. Direcció estratègica i creixement empresarial	6	✗ La direcció estratègica: Concepte, necessitat i nivells d'estratègia: Estratègia corporativa, de negoci i funcional (o operativa). ✗ Procés de disseny i presa de decisions estratègiques. De definició de la visió i la missió a la implementació de l'estratègia. Anàlisi extern: Competidors, mercat, barreres d'entrada i sortida, proveïdors, clients i poder negociador. ✗ Anàlisi intern: Concepte i anàlisi de cadena de valor. L'avantatge competitiu i les estratègies de desenvolupament: lideratge en costos, diferenciació i segmentació (o d'enfocament o d'especialització). ✗ Factors que condicionen les decisions de localització i dimensió de l'activitat econòmica de l'empresa. La deslocalització. Els clústers. ✗ Anàlisi de les estratègies de creixement intern i extern d'empresa (integració de societats: fusió pura i fusió per absorció; i participació en societats). Avantatges i inconvenients. ✗ Estratègies de diversificació i hòldings empresarials: Concepte i valoració de la seva incidència sobre els mercats. ✗ El procés d'internacionalització de l'empresa. Concepte i estratègies d'internacionalització: Multidomèstica, global i transnacional. ✗ Les PIMEs i les multinacionals. Avantatges i inconvenients de cadascuna enfront un mercat global. Efectes de la globalització en l'estratègia de les petites i mitjanes empreses.

BLOC 4. El projecte empresarial	7, 8	✗ Idea de negoci, promotors i requisits previs. ✗ L'esperit emprenedor. Perfil d'un emprenedor. ✗ Creació d'una empresa. Passos i continguts del pla d'empresa ✗ Viabilitat legal: elecció de la forma jurídica. Principals formes jurídiques de l'empresa (empresa individual, societat limitada, societat anònima i les cooperatives) segons costos i responsabilitat. ✗ Viabilitat comercial del projecte empresarial. L'estudi de mercat. Anàlisi DAFO. Pla de Marketing. Estratègies per a cada variable del <i>marketing mix</i>. ✗ Viabilitat econòmica: concepte i càlcul del punt mort o llindar de benefici (veure annex 6). ✗ Viabilitat financera: anàlisi de la inversió. Pla d'inversions i finançament. ✗ Viabilitat tècnica i mediambiental.

CONCRECIÓ DEL CURRÍCULUM

L'estructura programàtica dissenyada per a aquesta matèria en el DOGC inclou quatre blocs per al segon curs. Seguidament es concreten, per a cadascun d'ells, els continguts concrets avaluable a les PAU i es relacionen amb els criteris d'avaluació de referència. Cal precisar que la necessària labor de síntesi que suposa aquesta concreció esquivava alguns continguts que no s'inclouen per considerar que no s'ajusten a la finalitat o a les característiques genèriques d'aquesta prova, tot i que sigui obvi que són força importants per a la correcta impartició de la matèria.

ANNEX 1

BALANÇ DE SITUACIÓ	
ACTIU (estructura econòmica o capital en funcionament)	PATRIMONI NET I PASSIU (estructura financera o capital financer)
ACTIU NO CORRENT ▪ Immobilitzat intangible* ✗ Investigació i desenvolupament ✗ Concessions administratives, propietat industrial i drets de traspàs ✗ Aplicacions informàtiques ▪ Immobilitzat material* ✗ Terrenys i béns naturals ✗ Construccions ✗ Instal·lacions tècniques ✗ Maquinària ✗ Utillatge ✗ Mobiliari ✗ Elements de transport ✗ Equips per a processos d'informació ✗ Altre immobilitzat material ▪ Inversions immobiliàries ✗ Inversions en Terrenys i béns naturals ✗ Inversions en Construccions ▪ Inversions financeres a llarg termini ACTIU CORRENT ▪ Existències ✗ Comercials ✗ Matèries primeres ✗ Productes en curs ✗ Productes acabats ▪ Realitzable ✗ Clients ✗ Deutors ✗ Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes ✗ Organismes de Seguretat Social deutors ▪ Disponible ✗ Bancs i institucions de crèdit ✗ Caixa	PATRIMONI NET ✗ Capital / Capital social ✗ Reserves ✗ Resultat de l'exercici PASSIU NO CORRENT ✗ Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini ✗ Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit PASSIU CORRENT ✗ Proveïdors ✗ Creditors per prestació de serveis ✗ Proveïdors d'immobilitzat a curt termini ✗ Deutes a curt termini amb entitats de crèdit ✗ Deutes a curt termini ✗ Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals ✗ Organismes de la Seguretat Social creditors

Notes aclaridores:

- Les amortitzacions acumulades i les correccions valoratives per deteriorament han de minorar la partida de l'actiu en què figuri el corresponent element patrimonial. En els comptes d'immobilitzat intangible, material i inversions immobiliàries significa que es presentaran pel seu valor net comptable (Preu d'adquisició o cost de producció menys l'amortització acumulada corresponent i menys el deteriorament, en cas de tenir-ne).
- Per exemple, si tenim un actiu amb a un preu d'adquisició de 1.000 € i una amortització acumulada de 100 €, el seu valor net comptable és de 900 €. Per tant, aquest és l'import que figurarà en el Balanç de Situació.

ANNEX 2

PÈRDUES I GUANYS
+Ingressos d'exploració   a. Import net de la xifra de negocis b. Variació de les existències de productes acabats i en curs c. Altres ingressos d'exploració - Despeses d'exploració   a. Proveïments (Compres ± Variació d'existències comercials i matèries primeres) b. Despeses de personal c. Amortització de l'immobilitzat d. Altres despeses d'exploració RESULTAT D'EXPLORACIÓ   = RESULTAT ABANS D'INTERESSOS I IMPOSTOS (BAII)
RESULTAT ABANS D'INTERESSOS I IMPOSTOS (BAII)   +Ingressos financers   - Despeses financeres   RESULTAT FINANCER   = RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (BAI)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (BAI)   - Impost sobre beneficis   = RESULTAT NET (BN)

Nota aclaridora:

En el Pla General Comptable del 2007 indica que: "en cas que l'empresa presenti ingressos o despeses de caràcter excepcional i quantia significativa, com per exemple els produïts per inundacions, incendis, multes o sancions, s'ha de crear una partida amb la denominació «Altres resultats», que ha de formar part del resultat d'exploració."

ANNEX 3

PERÍODE MITJÀ DE MADURACIÓ ECONÒMIC I FINANCER I SUBPERÍODES	
NOM	EXPRESSIÓ
Període mitjà de maduració econòmic (PME) ▪ Període mitjà d'aprovisionament (PMa)▪ Període mitjà de fabricació (PMf)▪ Període mitjà de venda (PMv)▪ Període mitjà de cobrament (PMc)	$PME = PMa + PMf + PMv + PMc$
Període mitjà de maduració financer (PMF) ▪ Període mitjà de pagament (PMp)	$PMF = PME - PMp$

ANNEX 4

RÀTIOS FINANCERES		
NOM	EXPRESSIÓ	VALOR IDEAL ORIENTATIU, dependrà del llibre de text utilitzat
DISPONIBILITAT	Disponible / Passiu corrent	El valor ideal aproximat és de 0,3. Un valor més petit a 0,3 podria indicar problemes per afrontar els pagaments. Un valor més alt podria indicar que l'empresa podria estar perdent (deixant de guanyar) rendibilitat dels seus actius. Podríem establir que el valor òptim es situa entre 0,3 i 0,4.
TRESORERIA	(Realitzable + Disponible) / Passiu corrent	El valor de la ràtio ha de ser prop d'1. Si la ràtio és més petita que 1 voldria dir que amb els recursos de l'actiu a curt termini l'empresa no pot pagar els deutes a curt termini. Si és més gran que 1 l'empresa té un excés de liquiditat, pot estar perdent (deixant de guanyar) rendibilitat dels seus actius. Hi han altres llibres de text on l'interval òptim el situen entre 0,8 i 1,2. Qualsevol opció de les esmentades és acceptada.
LIQUIDITAT	Actiu corrent / Passiu corrent	El valor ideal d'aquesta ràtio hauria de ser entre 1,5 i 2. Hi han llibres de text situen l'interval entre 1 i 2. D'altres llibres de text situen l'interval entre 1,5 i 1,8. Qualsevol opció de les esmentades és acceptada.
SOLVÈNCIA (o ràtio de garantia)	Actiu / Deutes*	El valor òptim ha de ser superior a 1 i pròxim a 2. A mesura que aquesta ràtio s'aproximi a 1, l'empresa presentarà un risc més elevat d'arribar a un possible concurs de creditors. Hi han llibres de text que situen el valor òptim entre 1,7 i 2. Qualsevol opció de les esmentades és acceptada.
ENDEUTAMENT	Deutes* / Total Patrimoni Net i Passiu	El valor ideal d'aquesta ràtio hauria de ser entre 0,4 i 0,6. Hi han llibres de text que situen el valor òptim entre 0,2 i 0,8. Qualsevol opció de les esmentades és acceptada.
ESTRUCTURA DEL DEUTE	Passiu corrent / Deutes*	El valor ideal d'aquesta ràtio hauria de ser entre 0,2 i 0,5. Quan més petit sigui el seu valor millor per l'empresa.

Notes aclaridores:

- Deutes*: Passiu corrent + Passiu no corrent
- Els valors ideals o òptims de l'empresa són relatius ja que depenen del tipus d'empresa i del sector econòmic.
- Els valors ideals proposats en aquest annex 4 són relatius ja que dependrà del llibre de text utilitzat. Per tant, qualsevol opció recollida per les diferents editorials sobre aquestes ràtios és acceptada.

ANNEX 5

INDICADORS DE LA RENDIBILITAT DE L'EMPRESA	
NOM	EXPRESSIÓ
RENDIBILITAT ECONÒMICA	Benefici abans d'interessos i impostos / Total Actiu
RENDIBILITAT FINANCERA	Benefici net / Patrimoni Net
RENDIBILITAT DE LES VENDES	BAll*/ Import Net de la xifra de vendes

* BAll: Benefici abans d'interessos i d'impostos

ANNEX 6

CÀLCUL DEL PUNT MORT, PUNT D'EQUILIBRI O LLINDAR DE RENDIBILITAT	
PUNT MORT(X_{PM}): volum de producció i vendes per al qual $IT = CT$	
NOM	EXPRESSIÓ
IT = Ingressos Totals CT = Costos Totals CF = Costos Fixos CV = Costos Variables p = Preu de venda unitari CV* = Costos Variables unitaris X_{PM} = Volum de producció i venda en el Punt Mort. $(p - CV^*)$ = Marge de cobertura o de contribució	$IT = CT$ $IT = CF + CV$ $p \cdot X_{PM} = CF + CV^* \cdot X_{PM}$ $p \cdot X_{PM} - CV^* \cdot X_{PM} = CF$ $X_{PM} \cdot (p - CV^*) = CF$ $X_{PM} = CF / (p - CV^*)$